

Федерація, но в последнее время существенно возрос поток инвестиций из Европейского союза, особенно из Германии.

1. Главное управление статистики АР Крым, 2010г.

Полуянов В. П., Головчанська М. А.

АДІ

ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА В УКРАЇНІ ТА ЗАКОРДОНOM

Актуальність питань щодо фінансового забезпечення підприємств житлово-комуналного господарства (ЖКГ) України зумовлена загальною необхідністю реформування галузі, яке неможливе без застосування значного обсягу коштів.

Окремі аспекти фінансування діяльності та здійснення реформ у галузі ЖКГ розглядаються в працях таких вчених, як О.Димченко, В.Момот, Н.Галазюк, Н.Лемок та ін.

Метою дослідження є визначення особливостей фінансового забезпечення підприємств ЖКГ у європейських країнах та можливості їх використання в Україні.

Проблема нестачі коштів для ефективного функціонування галузі ЖКГ в Європі особливо загострилася в середині ХХ ст. Слід зазначити, що жодна з країн не намагалася вирішити її відокремлено, тобто було розпочато докорінне реформування галузі. Найважливішими, на наш погляд, є питання визначення форм власності, тарифоутворення, якості та врахування соціальних потреб населення.

В Англії та частково Німеччині підприємства ЖКГ підлягають приватизації, внаслідок чого вивільнені кошти спрямовуються на відновлення фондів підприємств, що залишаються власністю держави. Завдяки впровадженню інноваційних технологій та ефективному менеджменту спостерігається зниження собівартості послуг та підвищення їх якості. У Франції підприємства ЖКГ є муніципальною власністю, але завдяки використанню концесійних угод та державних дотацій є можливим не лише підтримання існуючого житлового фонду в належному стані, а й здійснення нового будівництва.

У Польщі, Чехії та Угорщині також впроваджуються механізми приватизації, однак за умов жорсткого державного регулювання. Для цих країн характерним було значне підвищення тарифів на житлово-комуналні послуги (до 20 разів). Хоча частина населення неспроможна повністю сплатити отримані послуги і має державні субсидії, підвищення тарифів забезпечує належну якість комунальних послуг.

В Україні підприємства ЖКГ в більшості є монополіями, тому насамперед необхідно забезпечити доступ приватного капіталу в комунальний сектор та формування конкуренції на ринку житлово-комуналних послуг. Механізми взаємодії держави і приватного сектору з 2010 р. встановлені законодавчо, але поки що практично не реалізовані.

Значної уваги також потребують інвестиційні проекти енерго- та ресурсозбереження у галузі ЖКГ, що фінансуються міжнародними фінансовими установами, насамперед МБРР та ЄБРР, і є потенційним джерелом застосування коштів в діяльність комунальних підприємств.

Таким чином, в Україні для фінансування діяльності та реформування підприємств ЖКГ варто вдосконалити співробітництво держави і приватного сектору, привести у відповідність ціну та якість комунальних послуг, збільшивши увагу до питань ресурсозбереження.

1. Димченко О.В. Житлово-комунальне господарство в реформаційному процесі: аналіз, реформування, управління/ О.В.Димченко; Харк. нац.акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2009. – 356 с.

2. Форми застосування приватного капіталу для реформування комунальних монополій [Електронний ресурс] / В.С. Момот, О.С.Перваков /Академічний огляд – 2010. – №1(32). – С. 61-66. – Режим доступу до журн.: http://www.nbuu.gov.ua/articles/Portal/Soc_Gum/ao/2010_1/11.pdf

Полуянов В. П., Корнєєв М. Є.

АДІ

ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ЯКОСТІ ПОСЛУГ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

У процесі соціально-економічних перетворень в Україні постає питання про необхідність вирішення проблем, пов'язаних із функціонуванням житлово-комуналного господарства – галузі, яка забезпечує населення, підприємства та організації необхідними житлово-комунальними послугами. В останні роки в розвинутих країнах проводяться реформи, метою яких є зосередження уваги на якості таких послуг. Методологічною основою реформування є моделі якості та принципи побудови стандартів ISO серії 9000.

Житлово-комунальні послуги це різновид товару, який продається виробником для задоволення потреб споживачів у належних умовах проживання чи тимчасового перебування, зокрема послуги з доставки життєво необхідних товарів (води, газу, електроенергії).

До одних з найважливіших послуг, що надається житлово-комунальним господарством можна віднести енергопостачання. З огляду на те, що Україна передбачає запровадження єдиного енергетичного ринку, і боротьба за споживача буде досить серйозною, - якість електропостачання є першою необхідністю для забезпечення конкурентоспроможності енергопостачальної компанії. Відповідно до статті 2 Закону України «Про електроенергетику» вона є товаром і як будь-який товар повинна мати певні показники якості. Термінологію та вимоги до якості електроенергії визначають нормативні документи, що були видані ще за часів СРСР: ГОСТ 23875-88. «Качество электрической энергии. Термины и определения», та ГОСТ 13109-87. «Электрическая энергия. Требования к качеству электрической энергии в электрических сетях общего назначения». Зазначені стандарти не втратили своєї актуальності дотепер.

Однак, на цей момент, в Україні ситуація стосовно якості послуг з постачання електроенергії погіршується і потребує нових якісних ідей реформування галузі.

Таким чином можна запропонувати наступні важелі регулювання якості надання послуг підприємствами житлово-комунального господарства (стимули для збільшення рівня якості надання послуг):

- Публікацію порівняльної інформації о якості надання послуг енергокомпанією;
- Застосувати штрафів та компенсацій у разі невиконання норм стандартів;
- Анулювання ліцензій підприємств які надають не якісні послуги;
- Введення економічних санкцій, що можуть вплинути на доход та прибуток організації.

1. Розвиток конкурентного середовища на ринках житлово-комунальних послуг в Україні: Автореф. дис... канд. екон. наук: 08.07.05 / С.М. Мельник; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. --- К., 2006. --- 22 с. --- укр.

2. Реформа ЖКХ от А до Я / Юрій Хівріч, Олег Адамов. -К: ПОО УСИ «Інрес», 2010. – 102 с.

Полуянова М. В.

ДонНТУ

ФОРМУВАННЯ ТАРИФНОЇ ПОЛІТИКИ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЄ ПОКРАЩЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ

На сучасному етапі розвитку українське житлово-комунальне господарство (ЖКГ) знаходиться в нездовільному стані. Ключовою складовою ефективної діяльності підприємств ЖКГ є збалансована тарифна політика, від якої залежить покращення фінансового стану підприємств. Саме тарифна політика стосується та здатна задовольнити інтереси усіх суб'єктів відношень на цьому ринку. Вивченням питань тарифної політики галузі та мотиваційної політики в специфічних умовах діяльності підприємств ЖКГ займалися Мескон М.Х., Венделін А.Г., Кондрат'єв О.В., Полуянов В.П., Інякін В.М., Кравцова Л.В. та інші.

Метою роботи є обґрунтування пропозицій щодо формування тарифної політики, яка забезпечує покращення фінансового стану підприємств ЖКГ.

Аналіз діяльності галузі показав, що суб'єктами процесу формування тарифів на послуги теплопостачання виступають держава, органи місцевого самоврядування, підприємства та споживачі (населення, бюджетні організації і промислові підприємства). Головним органом виконавчої влади виступає Міністерство регіонального розвитку, будівництва і ЖКГ України. Як на державному, так і на регіональному рівні інтереси учасників процесу можна визначити як соціально-економічні. Їх відношення двояко, з одного боку в інтересах учасників державного та регіонального рівнів підвищення тарифів на послуги ЖКГ, оскільки це ключове питання ефективності підприємств галузі. Але з іншого - поліпшення умов життя населення, і в цьому ракурсі їх інтерес прямо протилежний - обмеження зростання тарифів. Інтереси третьої категорії суб'єктів – підприємств, формуються на основі економічних потреб. Так, метою діяльності підприємств ЖКГ є отримання прибутку, в зв'язку, з чим їх інтерес полягає в підвищенні вартості оплати комунальних послуг споживачами. Головним суб'єктом відношень в процесі формування тарифів на послуги централізованого опалювання виступають споживачі. Слід зазначити той факт, що сьогодні на ринку житлово-комунальних послуг виникла ситуація, коли у споживачів послуг немає ефективних важелів впливу на органи влади або підприємства, здатних захистити їх законні інтереси. Для механізму формування тарифів істотне значення має ринкове середовище, в якому здійснюється діяльність.

У ході аналізу було виявлено ряд недоліків діяльності підприємств ЖКГ: затвердження різних складових тарифу в різних державних установах; відсутність законодавчо затверджених часових меж